

Szerkesztőség kiadóhivatala és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József király utca) 4. Telefon: 151. — Szerkesztő: Közlöny. Arad: — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomása. Mentelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840. félévre 420. negyedévre 210. havonta 70. Lej. Külföldre havonta 50. Lej. Éves szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. — (Bucarestben 50 bani felel.) Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik éviolyam, 6. szám

Főszerkesztő: SIAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerda, 1934. január 10

Döntő jelentőségű kihallgatáson volt Titulescu a királynál

Tatarescu miniszterelnök nagy beszéde az első minisztertanácson -- A kormány főbb feladatai közé tartozik az adók leszállítása -- A nemzeti-parasztpárt sorsa -- Kommentárok Maniu és Vaida találkozásához -- Megtalálták a vasgárdisták által halálraítéltek listáját

Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök elnökletével ma volt az első tényleges minisztertanács, amelyen a miniszterelnök nagyobb beszédet mondott. Kijelentette, hogy tulajdonképpen nagy áldozattétel volt az ő részéről a kormány megalakításának vállalása, azonban úgy látta, hogy az ország érdekei így kívánják. Majd áttértek a törvényhozás problémáira. Elhatározták, hogy minden reszort-minisztérium elkészíti a maga javaslatát, amiket majd egy speciális bizottság fog felülvizsgálni. A törvényjavaslatok végleges formáját pedig a minisztertanács adja meg.

A törvényjavaslatok között a legfontosabb a konverzió törvényének megszövegezése, amivel egy külön delegáció foglalkozik majd. Ebben a bizottságban Bratianu Dinu, Slavescu, V. Antonescu, Sasu, Constantin Panaitescu Oromulu és Otulescu foglalnak helyet.

A kormány meghatározott főbb feladatai közé tartozik még az adók leszállítása,

az adózási rendszer reformja, a bélyegtörvény, a fogyasztási adóról szóló törvényjavaslat elkészítése. Törvény fogja rendezni az adózó és az állam közötti viszonyt is. Tárgyalták az autonom intézmények megszüntetését is. A kormány tagjai megállapították, hogy az ország bizalommal van a kabinet iránt és az ország területén rend uralkodik. Végül megbeszélték az államrend biztosítására vonatkozó intézkedéseket, a professzionista kamarák megszüntetésére felmerült terveket és letárgyalták a bérlő és a háztulajdonos közötti viszony újabb rendezését.

Maniu és Vaida találkozása

Az Adeverul értesülése szerint Maniu és Vaida balázsfallvai találkozására, amely Coltor temetésén történt, nem véletlen műve volt, hanem elékészítették. A barátai úgy rendezték, hogy a vasuti fulkében jöjjen össze az egykori két politikai fejtörő. Vaida azonban még több barátját is meghívta a fulkébe, úgy, hogy Vaida és Maniu nem beszélgethettek nyugodtan. Maniu egyébként, amikor tudomást szerzett a tervről, azt mélyen elítélte. A Vaida-frakció tagjai egyébként elhatározták, hogy semmit sem kezdeményeznek a két politikai ellenfél kibékítésére.

Az Adeverul fölveti azt a kérdést is, hogy mi lesz a nemzeti-parasztpárttal? A pártnak három lapja is van, azonban mind a három más irányba akarja a híveket terelni. Félt, hogy így az erdélyi organizációk a pusztulás útjára lépnek. A párt történelmi tradíciója most megfelelő felelősségérzettel párosul és a vezéreknek meg kell akadályozniuk a szétbomlást. Sem Vaida, sem Maniu nem kezdeményezhetnek olyan lépéseket, amelyek a párt egységének megbontására vezetnének.

A politikai fejtörés megteremtésére vonatkozó lépések megtörténtek. Hírek szerint a miniszterelnök már érintkezést keresett Mihailacheval, akivel megbeszélte,

hogy az igazolási vitát az ellenzék mérsékelni fogja. Hevesebb vita talán csak a szenátusban ígérkezik, ahol a nemzeti-parasztpárt néhány mandátum megsemmisítését fogja követelni, így például a fogarasi, hogy Mironescumak helyet csináljon.

Titulescu ma ismét kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Az audiencia eredménye azonban ismeretlen. Bizonyos, hogy ez a királyi audiencia döntő jelentőségű.

Élénken kommentálják egyébként azt a tényt is, hogy Tatarescu ma Bratianu Györgynél járt, akivel hosszasan tárgyalt.

A tegnapi nap folyamán egyébként Őfelsége a politikai élet több vezető egyéniségét kihallgatáson fogadta. Így kihallgatáson jelent meg Tatarescu miniszterelnök és Inculet belügyminiszter, később Anghelescu

A vasgárdistáknál történt házkutatások döntő adatokat szolgáltatottak

Bucurestiből érkezett jelentés szerint az a vizsgálóbíró, aki megbízást kapott a Duca elleni merénylet ügyének kivizsgálására, ma egész napon át foglalkozott az errevonatkozó iratokkal és ismét kihallgatta a gyilkost, valamint bűntársait. Az összegyűlt anyag osztályozása szintén órákat vett igénybe.

A legutóbbi házkutatások rendkívül érdekes adatokat szolgáltatottak.

amelyek úgy lehet döntő befolyást gyakorolnak a nyomozás egész menetére. Nagyjelentőségű a vizsgálóbírósnak az a felfedezése, amely napvilágra juttatta a gyilkosok és társaik további terveit. Ma már a vizsgálóbíró azt is tudja, hogy kik ellen akartak a tettesek még gyilkos merényleteket elkövetni. Nagyon érdekes az a lista, amit az egyik letartóztatott vasgárdistánál találtak. Ez a lista a vasgárdista-uralom bekövetkezésekor összeállítandó kormány tagjait sorolta fel. A prononszirozott vasgárdistákon kívül a listán néhány ismert aktív politikus is helyet foglalt, de olyan személyek is szerepelnek, akik eddig egyáltalában nem vettek részt a politikai életben, de a vasgárdista-mozgalmaktól is távol állottak.

Pimen metropolita, amikor értesítették,

Meg akarták gyilkolni a japán miniszterelnököt

Fellázadt egy harctérre küldött japán tengerész-zászlóalj

Tokióból jelentik: Saito miniszterelnök lakásába tegnap behatolt egy japán fiatalember, hogy agyonlője a miniszterelnököt. Mielőtt azonban tettét végrehajthatta volna, sikerült a merénylőt lefogni. Zsepeiben a fegyveren kívül levelet találtak, amelyben azt írta, hogy azért kell meggyilkolnia a miniszterelnököt, mert már öreg ember és a mai időkben Japán politikáját ilyen öregemberek nem vezethetik. Ezenkívül Saito miniszterelnök a népben meggyengítette a nemzeti

Paul municíós minisztert és Pitulescu postavezérigazgatót fogadta az uralkodó audiencián.

Az „Universul” megállapítja, hogy Titulescu bizonyos feltételekhez köti a kormányba való belépését és ezek között szerepel több magas állású közigazgatási funkcionárius kicserélésére. A lap valószínűnek tartja, hogy Titulescu és a kormány között létrejön a meg egyezés. A „Curentul” úgy értesül, hogy a közeljövőben bizonyos diplomáciai változások is bekövetkeznek. Szó van arról, hogy Grigorcea budapesti követ Párisba megy. Dinu Cesiánu pedig visszatér az országba, ahol fontos belföldi missziót kap és minden valószínűség szerint udvari miniszterré nevezik ki.

Románia pénzügyi helyzete a Népszövetség előtt

Itt írjuk meg, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottsága tegnap délután megkezdte 1934-ben első ülését. Ezen a bizottsági ülésen jelentések hangzottak el Magyarországról, Ausztriáról, Romániáról, Bulgáriáról, valamint Görögországról pénzügyi helyzetéről. Az ülés elnöke Mlinarszky lengyel delegátus.

A bizottság a romániai pénzügyi helyzettel több mint két óra hosszat foglalkozott és azt nem találta reménytelennek.

Bár a román jelentés tárgyalása nem ért még véget, a bizottság kebelén belül az általános benyomás az, hogy amennyiben az új kormánynak sikerül majd megegyezni a külföldi hitelezőkkel és keresztülvinni a tavaszi pénzügyi programot, úgy a román jelentés a következő évben legalább is 30 százalékos javulásról számolhat be.

hogy több lelkeszt vasgárdista-propaganda miatt letartóztatták, a következőket mondotta:

— Nekiünk az a szerepünk van, mint a szülőknek. Mi is igyekszünk megóvni gyermekeinket a bajoktól és figyelmeztetjük őket. Ez részemről megtörtént, én figyelmeztettem lelkeszeimmet, hogy az erőszakos elgondolásoktól tartózkodjanak. Ha nem hallgattak rám, bűnösök és elveszik méltó büntetésüket. Én megtettem a kötelességemet és mint jó szülő, óvtam őket a bajtól és a büntől.

Anghelescu közoktatásiügyi miniszter körrendeletet intézett az ország összes tanítóihoz, akiket felszólít arra, hogy minden törekvésükkel azon legyenek, hogy mint az ország népének oktatói a legbuzgóbb lelkiismerettel teljesítsék feladatukat. Felhívja figyelmüket arra, hogy a népoktatásnak ma milyen fontos céljai vannak. Egyben felszólítja a tanítókat, hogy tartózkodják minden olyan mozgalomtól, amely szélsőséges irányokban mozog és amely ellenkezik az ország és a nemzet érdekeivel.

Egyben megígéri a közoktatásiügyi miniszter, hogy gondja lesz a tanítók helyzetének megjavítására. Körlevelét azzal fejezi be, hogy a tanítókat feladata az oktatás és nem a felforgató politizálás.

érzést is. A letartóztatott merénylő eddig minden vallomást megtagadott.

Londonból jelentik: Tokióból kerülő uton át érkezett jelentés szerint a kiotoi pályaudvaron a harctérre küldött tengerész-nyolcszáz egy zászlóalj fellázadt és megtagadta az engedelmességet. A zendülő tengerészek ellen gépfegyver-osztályok vonultak ki. A küzdelem során 78 katona meghalt. A sebesültek száma megközelíti a százhuszat.

STAVISKY

halálának rejtélye

Miniszterváltozások a francia kormányban a Stavisky-botrány miatt — Staviskyné férje ravatala mellett — Nyíltan hangoztatják, hogy meggyilkolták a zseniális kalandort — A megkárosított magyar optások ügyét likvidálják a Stavisky-botrányval kapcsolatban

Párisból jelentik: A nemzetközi pénzügyi botrány hősné, Staviskynak öngyilkossága világszerte általános feltűnést keltett, annál is inkább, mert Stavisky halálával kapcsolatban olyan hírek is elterjedtek, hogy

a kalandor nem önkézzel vetett véget életének, hanem a karhatalom emberei lökték agyon.

Stavisky villáját tegnap már a kora délelőtti órákban a legnagyobb elővigyázatossággal körülvették a csendőrök, hogy Stavisky esetleges szökését megelőzzék. A villa tulajdonosa kijelentette, hogy tudomása szerint senki sem tartózkodik a házban, a csendőrök azonban az egyik kéményből füstöt láttak felszállani. A csendőrök vezetője délután öt órakor adott

Stavisky tragédiájának megrázó részletei

Az elfogatásról még a következő részletek kerültek nyilvánosságra: Stavisky a botrány kipattanása óta a savoyai hegyekben rejtőzködött s néhány nappal ezelőtt Chamonixban bérelt álnéven villát. A rendőrség, amely lázas eréllyel követte a savoyai tartományba vezető nyomokat, a hétfőre virradó éjszaka minden kétséget kizáróan megállapította, hogy a kalandor a chamonixi hegyoldalon álló villában rejtőzött s bár erről a megállapításról hivatalos jelentést nem adtak ki, hétfőn reggel már nem titkolták a párisi rendőrfőnökségen sem, hogy Stavisky körül szorult a gyűrű és hogy legkésőbb huszonegy óra alatt „élve, vagy halva” rendőrkézre kerül. A jóslás valóban bizonyult: Stavisky délután félöt órakor föbelőtte magát s két perccel később a rendőrök kezében volt, ekkor azonban már haldokolt.

A villa a kora reggeli órák óta rendőri őrizet alatt állott, a rendőrök azonban ügyeltek arra, hogy a villából senki se láthassa őket és csak arra vigyáztak, hogy Stavisky ne hagyhatta el az épületet. Mikor azután látták, hogy a szélhámos nem mozdul ki a villából, délután félöt órakor két rendőr becsengetett a kapun, hogy letartóztassa.

Amikor a rendőrök kopogattak a villalakás ajtaján, percekig át hiába várakoztak, semmiféle válasz nem érkezett. A rendőrök erre betörték az ajtót. Abban a pillanatban, amikor a szobába léptek, Stavisky föbelőtte magát.

Hamis utlevél a kalandornál

Az életveszélyesen megsebesült szélhámos átszállítása után a detektívek nyomában átkutatták a szobát és Stavisky öltönyét. Kiderült, hogy Staviskynak hamis utlevél volt a birtokában. Stavisky társát nyomban letartóztatták. Kiderült, hogy szintén többszörösen büntetett előéletű ember. Ő volt az, aki kibérelte a villát valódi nevével. Azt hiszik, hogy Stavisky éjszaka meg akarta kísérelni a svájci határ átlépését.

A kalandor szökését megkönnyítette, hogy hamis utlevéllel utazott, míg kísérője igazi nevét használta. A rendőrtisztviselők ezért elsősorban az utóbbi nyomát követték és így jutottak el a chamonixi villáig.

Stavisky január elsején bérelte ki a Vieux Logis nevű villát, január 3-ikáig azonban a servozi villában tartózkodott. A nyomozó rendőrbiztosok tudomást szereztek arról, hogy

parancsot Stavisky letartóztatására. Amikor a rendőrök benyomultak a kalandor lakásába, Stavisky látta, hogy nem menekülhet, föbelőtte magát. Az öngyilkos a hajnali órákban kiszendvedett. A tragédia pillanatában a szobában tartózkodott két büntartása, Henri Vaux és Lucette Alberas is. Vaux elmondotta a csendőröknek, hogy Stavisky tegnap éjszakra tervezte Svájcba való szökését.

Amikor Thissier bayonne-i polgármester az öngyilkosságról értesült, így kiáltott fel:

— Ez lehetetlen! Olyan ember, mint Stavisky, nem öli meg magát!

A kommunista Humanité szerint, két rendőrtiszt a legnagyobb titokban megbízást kapott arra, hogy Stavisky tégyle el láb alól és halálának az öngyilkosság látszatát adja.

Stavisky és társai revolverekkel rendelkeznek és ezért elhatározták, hogy a villát csendőrökkel vértetik körül. A rendőrbiztosok, mielőtt behatoltak a villába, kénytelenek voltak a villa ajtajának üvegablakát betörni és belülről nyitották ki a tolozárát.

Hivatalosan is megállapították, hogy Stavisky részére a közbiztonsági hivatal személyazonossági igazolványt állított ki, amelynek értelmében

Stavisky a közbiztonsági hivatal hírszerző-megbizottja volt. Az igazolvány kibocsátója ellen eljárást indítottak. A kiadott igazolvány állítólag arra is jogot adott, hogy tulajdonosa szükség esetén ennek alapján letartóztatásokat fogadatosíthasson.

Valószínű, hogy a kormány negyvennyolc óra alatt megtorló intézkedéseket tesz azok ellen a tisztviselők ellen, akiket felelősség terhelt amiatt, hogy Stavisky bűntényének tárgya-

Miniszteri tárcák cseréltek gazdát Stavisky miatt

Ma délben Lebrun francia köztársasági elnök vezetésével államtanácsot tartottak, amelyen Chautemps miniszterelnök beszámolt a Stavisky-ügy állásáról. Bejelentette, hogy a kormány a kamarában szabad folyást enged a Stavisky csalási ügyében megindult esetleges vitának. Bejelentette a miniszterelnök ezután azt is, hogy

Dalimier gyarmatügyi miniszter lemondott állásáról és lemondását a köztársaság elnöke el is fogadta.

Dalimier helyére Lebrun elnök a miniszterelnök előterjesztésére Lamoureux eddigi munkaügyi minisztert nevezte ki a gyarmatügyi minisztérium élére, míg Lamoureux helyére Gros eddigi kereskedelmi miniszter került, akinek helyét Bertrand belügyi államtitkárral töltötték be. A többi tárcákban nem történt változás. A miniszterelnök jelentésének befejezése után az államtanács ülését Paul Boncour külügyminiszter részletes jelentése töltötte ki, aki a folyamatban lévő külpolitikai tárgyalásokat ismertette.

Staviskyné ma délelőtt Chamonix-ba érkezett. Amikor az öngyilkossá lett nagystikü szélhámos felesége a pályaudvaron kiszállt, az érdeklődők hatalmas tömege várta, úgy, hogy a rend fenntartásáról a csendőrségnek kellett gondoskodnia. Staviskyné a kórházban felravatalozott férje holtteste mellett zokogva

lását eddig elhalasztották és hogy előbbi bűntényekben ítélethozatalra még máig sem került sor, továbbá azok ellen, akiket súlyos hanyagság terhelt Stavisky szökésében.

Az eset hatása alatt egyébként a kormány általános természetű intézkedéseket tett. A minisztérium utasította a bíróságokat, hogy büntényekben ezentul csupán egy ízben lehet elhalasztani a tárgyalást és ennek is csak akkor lehet helyt adni, ha alapos okok forognak fenn. Ezenkívül a rendőrségi keretek teljes átszervezését tervezik. Chautemps arra gondol, hogy a közbiztonsági hivatalt, valamint a rendőrséget összeolvasztja és a párisi rendőrséget államrendőrséggé alakítja át.

180 kompromittált név

A királpárti Action Française közli azt a híresztelést, hogy Chautemps miniszterelnököt szombatán az öngyilkossá lett Stavisky egyik bizalmi embere kereste fel. Egy ismert ügyvédéről és politikusról van szó, aki szoros barátságban áll Dubarry igazgatóval. Stavisky ennek a közvetítőnek az útján közölte volna a miniszterelnökkel, hogy megfelelő biztosítékok mellett hajlandó a törvényszék elé állni. Egyidejűleg jelezte azonban, hogy az ügybe belekevert személyiségek birtokában lévő listája nem kevesebb, mint 180 nevet tartalmaz.

Rendkívül érdekes nyilatkozatot adott Staviskyról Irigoyen, Biarritz polgármestere, aki a következőket mondotta:

— Alexandrenak Biarritzban ékszerüzlete volt. Majd banküzletet akart nyitni, de én nem engedtem meg. Csakhamar megtudtam, hogy Serge Alexandre nem más, mint a hírhedt Stavisky. Figyelemmel kísértetem lépéseit. Értesültem arról, hogy a kaszinóban igen nagy tételekben játszik. Néha százezer frankot, sőt többet is tett egy-egy lapra. Igazolásra szólítottam fel és ekkor Alexandre névre kiállított okmányokat mutatott. Jelentést tettem a rendőrhatalomnak, ahonnan azt az utasítást kaptam, hogy ne zaklassam Staviskyt. A kalandor tovább játszott és tovább kísérletezett azzal is, hogy bankfiókot nyisson. Én azonban ezt éppen Biarritzban, ahol a játékosok néha igazán nagyértékű ékszereiket zálogosítják el, hogy az így kapott pénzen még egyszer szerencsét próbáljanak, nem tartottam helyesnek és célszerűnek. Garat Bayonneban engedélyt adott, annak ellenére, hogy figyelmeztettem rá: ki ez a Serge Alexandre és közöltem aggodalmaimat, hogy egy másik Humbert-ügy fog kipattanni.

összeomlott. A jelenlevőket megrendítette az özvegy mély fájdalma és midőn Staviskyné kijelentette, hogy a lehető leghosszabb ideig óhajt férje holtteste mellett imádkozni, a kórház főorvosa és a hatóság emberei beleegyeztek, majd a kórház előtt összeverődött tömeggel közölték, hogy ne számítson Staviskyné megjelenésére, mert az férje holtteste mellett virrasztja át az éjszakát.

Megtalálták Stavisky végrendeletét

Késő délután a törvényszéki orvosszakértő felboncolta Stavisky Szasa holttestét. Még a délelőtti órákban híre járt annak, hogy

a vieux logis-i villa egyik szobájában megtalálták Stavisky végrendeletét.

A végrendelet fehér borítékban volt s a borítékra Stavisky a következő szavakat írta: „Adják át szeretett feleségemnek”.

Voix kijelentése szerint Stavisky készült az öngyilkosságra, mert többször kijelentette, hogy meg akar halni és öngyilkosságot fog elkövetni. A végrendeletet elküldték a bayonnei vizsgálóbíróhoz.

Párisi jelentés szerint a képviselőház környékén ma délután rendkívüli közbiztonsági intézkedéseket fogadatosítottak, miután a rendőrségnek tudomására jutott, hogy az Action Française ellenséges tüntetésre készül. A kép-

Kretschmayer Bruno zongoraművész hangversenye jan. 11-én este 9-kor 147
Minorita-kulturházban

viselőhöz környékét lovas-, Kerékpáros- és gyalogosrendőrök szállták meg. A rendőrség egyébként a szenátus palotáját is bekerítette.

A Stavisky-üggyel kapcsolatban a bayonne-i vizsgálóbíró

letartóztatási parancsot adott ki Mr. Hayotte, az Empire-színház igazgatója ellen.

A színház tudvalevőleg Stavisky tulajdonát képezte.

A délben megjelenő Jour egészen nyíltan megírja és

kétségbevonja, hogy Stavisky öngyilkosságot követett volna el.

A lap a legerélyesebb vizsgálatot követeli és felteszi a kérdést, hogy ki mer majd a darázs-fészekbe nyulni.

A legutóbbi lapjelentések szerint Stavisky-ról megállapították, hogy ujev napján autón ment Chamonixba és azóta állandóan ott tartózkodott abban a villában, amelyet barátai béreltek ki számára. A rendőrség állítólag tudott is erről és ezért detektívek fogták körül a villát és azóta állandóan figyelték azt. Stavisky a villából állandó telefonösszeköttetést tartott fenn barátaival, akik pontosan informáltak az ügyek menetéről és a fordulatokról. A lapok azt várják, hogy legközelebb letartóztatják *Dubarryt*, a Volonter című lap főszerkesztőjét, mert tudott Stavisky szélhámosságairól, sőt ő hozta össze Stavisky *Dalimier* ryarmatügyi miniszterrel és ő beszélt rá a minisztert arra is, hogy adjon ajánlólevelet a szélhámosnak.

Mint említettük, több lap azt az állítást is megkockáztatta, hogy két rendőrtisztviselőnek titkos megbízatása volt Stavisky meggyilkolására. A „Humanité” így fejezi be cikkét:

— Amint Reynac báró öngyilkossága nem akadályozta meg a Panama-botrány kirobbanását, Henry ezredes öngyilkossága pedig a Dreyfus-botrányt, éppen úgy nem fogja meg nem történtté tenni a bayonne-i botrányt Stavisky furcsa öngyilkossága

A „Jour” című lap ezzel a címmel közli a chamonix-i tudósítást: „Öngyilkosság!” — állítja a rendőrség. „Gyilkosság!” — mondja a közvélemény, amely sohasem téved. A párisi lapok igen feltűnőnek tartják, hogy a rendőrség kezdettől fogva — már tíz napja tudta — hogy a szélhámos merre van és mégsem kerítette elő élve. A sajtó zugó tengereként tolmácsolja a közvélemény felháborodását a Stavisky-estet fölött. Több lap jelentése szerint egy Stavisky ellen folyamatban lévő családi eljárást 1928. óta kilencszer napoltak el. 1932-ben több hétig egy st.-moritzi elmebeteg-intézetben kezelték. Az volt a rögeszméje, hogy megtalálta a világválság leküzdésének eszközét. Mint most megállapítást nyert, Stavisky nemcsak az „Empire” színházban vállalt érdekeltiséget, hanem Hayotte igazgatóval együtt ő finanszírozta a régi híres „Concert Mayol”-t is. Ilyenformán most ez a színház is bajba került.

A Stavisky-botrány és a magyar optások ügye

A magyar optások közül tudvalevőleg körülbelül ötvenen szerződést kötöttek a francia pénzcsoportként szereplő Serge A. Alexandre—Alexandre Stavisky dupla nevű szélhámossal, illetve jóhiszemű budapesti megbízottjával: Links Jenő dr. kormányfőtanácsos-üggyel.

Az ügyben érdekelt optások közül néhányan azonnal aláírták a követelés-átírási szerződést, amelyben a felvett csekély előleg nyugtatása mellett követelésükről minden további nélkül lemondottak Serge A. Alexandre, vagy az ő általa kijelölt jogi vagy magánszemély javára. Ezek az optások feltétlenül károsultjai Stavisky szélhámosságainak. Az optások másik része, amely szintén üzletet kötött Staviskyval, illetőleg pesti megbízottjával, a követelés engedményezéséről szóló okiratot letétbe helyezte Lukács Izsó dr. budapesti közjegyzőnél, azzal a kikötéssel, hogy csak abban az esetben szolgáltatható ki, ha a kikötött vételár 90 százaléka kifizetésre kerül. Miután a kikötött vételár megjelölt részét Staviskyék nem

BACILUSOK

veszélyeztetik — különösen járványok idején — egészségét. Védekezzen ezen kórokozók ellen Anacot pasztillák rendszeres használatával, amelyek — Formaldehyd tartalmuk által — fertőtlenítik a szájüreget és a légző-

csövet. Tubus Lei 37.—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye.

fizették ki, az optások egyrésze már most visszavette az engedményező okiratot, másik része pedig várakozó állásponton van.

Mindkét csoportbeli optás általában pénzhányban szenved és ezért a már megkötött üzletet mégis szeretné lebonyolítani. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy az optások ügyében az egyik érdekelt fél: Csekonics Pál gróf kitűzött Párisba és illetékes körökkel megkezdte a tárgyalást a Stavisky-féle manipulációkkal kapcsolatban érintett optások ügyének a lebonyolítása céljából. Csekonics Pál gróf budapesti ügyvédje: Rejtő Alfréd dr. az ügyben szereplő optások közül néhányat értesített már arról, hogy Párisból kapott telefonértesítés szerint az erre vonatkozó tárgyalások párisi illetékes körökkel meg-

indultak és esetleg sikerül elintézni azt, hogy francia illetékes hely a Stavisky-botrány likvidálásával kapcsolatban rendezze azoknak az optásoknak az ügyét, akik a nemzetközi agráralappal szemben fennálló követeléseiket engedményezték az öngyilkossá lett szélhámosra, aki mögött e pénzügyi műveletek intézőjeként a megbukott Credit Municipal állott.

Budapest lázas izgalommal kutatott az után a titokzatos hölgy után, aki az elterjedt hírek szerint Stavisky budapesti kísérete volt. Mint megállapítást nyert, ez a hölgy Nagy Emmy, vöröshajú, csinos, fiatal leány, aki színésznőnek készült, de most nincs szerződése Nagy Emmy a Dunakorzón ismerkedett meg Staviskyval, akiről csak annyit tudott, hogy kötvényüzletet köt.

Stavisky leánya intimásokat mond apja magánéletéről

A világ egyik legnagyobb pénzügyi botránya főhősének, Staviskynak életét igen érdekesen állítja be a szélhámos törvénytelen leánya: Georgette *Micheline* kisasszony, Stavisky fiatalkori kalandos éveinek egyik emléke. Stavisky ismeretsége a leány édesanyjával még abból az időből származik, amikor Stavisky még színészkedett egy harmadrangu varieté-társulatnál. A barátság nem tartott sokáig, Stavisky hányatott élete hamarosan nagyobb dolgokra szólította. A leány azonban megszülte és sokáig nem tudott apja létezéséről. Anyja ugyanis férjhezment és Staviskyval folytatott viszonyát eltitkolta leánya előtt. Tizenhat éves volt már a kis Georgette, amikor édesanyja szekrényében ráakadt Stavisky névjegyére. Firtatta a dolgot és ekkor édesanyja titokzatosan csak annyit mondott neki, ha majd felnő, felkeresheti, mert igen nagy ur az illető.

Később aztán elárulta, hogy a névjegy tulajdonosa az ő tulajdonképpeni papája.

Ettől kezdve nem nyugodhatott a leány. Mindenáron meg akart ismerkedni apjával. Anyja tehát levelet írt Staviskynak, aki azt válaszolta, nagyon szívesen megismerkedne leányával. Meg is ígérte, hogy rövidesen meglátogatja őket. Azonban mult az idő és ez nem történt meg. Georgette kezdett türelmetlenkedni és egy szép napon felhívta telefonon Stavisky-t. Találkát beszéltek meg és az első találkozás után Stavisky elhatározta, hogy a feltűnően csinos kislányt magához veszi az irodába titkárnőnek. Georgette egyre fontosabb szerepet kapott az irodában. De meglepetések is érték. Egy szép napon egyedül volt apja irodájában, amikor valaki telefonon felhívta.

- Kérem Stavisky urat.
- Stavisky ur nincs Párisban.
- Azt ajánlom Stavisky urnak, hogy dél-

után öt óráig kerüljön elő, mert különben kénytelen lesznek jeljelenteni az államügyészségnek — mondotta a titokzatos telefonáló és lecsapta a kagylót. Georgette sirva fakadt és ijedten újságolta apjának a dolgot. Apja mosolygott, ekkor már nem ez volt az első fenyegetés ellene.

Sok hasonló dologhoz kellett még hozzá szoknia apja környezetében a leálynak. De hamarosan megszokta mindezt. És Stavisky ur igen gyöngéd volt vele szemben, ami természetesen különféle gyanakvó találgatásokra adott alkalmat és hogy ezeket eloszlassa Stavisky, igen gyakran kellett hogy elárulja a leánnyal kapcsolatban való titkát.

Stavisky elveszi feleségül a szép Violetta-t

A világgraszoló botrány alkalmából kiderült Stavisky romantikus házasságának érdekes története is. Staviskyné kispolgári családból származik. Tizenhét esztendő korában, 1924-ben belépett az egyik áruházba mannequinnek. A jóalakú, csinos leányt megszerették, csakhamar bejutott Páris egyik legdivatosabb szabó-cégéhez. A szép Violetta, ahogy a leányt hívták, igen magabazárkózott, furcsa teremtés volt, akit nem vártak a gavallérok a zárás után, mint a többi leányt. Violetta nem ismerkedik — mondták kollegái, ha valamelyik fiatalember érdeklődött a szép barna leány iránt.

1925. tavaszán a szép Violetta mégis csak megismerkedett Szasával, azaz Alexanderrel.

A kalandor beleszeretett a fiatal leányba és ettől kezdve minden este együtt vacsoráztak egy szerény étteremben. Három hónap múlva a leány bucsu nélkül távozott a divatszalonból. Stavisky elvette feleségül.

.....

CORSO-MOZGO mai műsora: KING-KONG!

a világ 8-ik csodája.
Óskori szörnyetegek.

D. u. 3 órai előadás.

Lej 8, 12, 16, 20 helyárral.

Diákok részére Lej 8.— plus 2.—

CORSO! Jön!

Bolvary Stoliz
operetta

A SZERELMES HERCEG!
Jobb, szebb, ragyogóbb mint a
Nem kértem ki vagy!

LIANE HAID VICTOR DE KOWA PAUL KEMP

Az aradi rendőrség megakadályozott egy családi tragédiát

Eltűnt egy töltött revolver a ghioroci csendőrörsnél. Féltékeny szabómester, aki revolverrel akarta meglátogatni Aradon lakó feleségét

Izgalmas körülmények között akadályozott meg a ghioroci csendőrség, karöltve az aradi rendőrkvaszturával egy szerelmi gyilkossági kísérletet, amelynek hőse jelenleg a ghioroci csendőrpáncsnokság fogdájában ül. Részletes tudósításunk az érdekes történetről a következő:

Néhány nappal ezelőtt Haász Jakab ghioroci szabómester, aki feleségétől már hazamosabb ideje különülve él, amennyiben az asszony elhagyta őt és beköltözött rokonaihoz Aradra, felkereste a ghioroci község házában elhelyezett községi rendőr-őrszobát, ahol történetesen Gáspár Lázár községi rendőr volt szolgálatban. Barátságosan elbeszélgettek, mivel régen ismerték egymást, majd közeledvén fél hét óra, a községi rendőr kulcsaival egyetemben, elhagyta a rendőr-őrszobát, hogy kötelességszerűen ellenőrizze, minden rendben van-e a község háza hivatalos szobáiban...?

Rendőr-barátja távollétét használta fel Haász Jakab arra, hogy megkaparintsa annak szolgálati revolverét, amelyet magához véve, észrevétlenül a villamosvasut állomásához sietett. Még sikerült elérnie az Arad felé induló hétórás vonatot, amelyre felült. Eközben a ghioroci község házában Gáspár befejezte körútját, visszatért a rendőr-őrszobába, ahol azonnal észrevette, hogy a szabóval együtt eltűnt szolgálati revolvere is. A községi rendőr haladéktalanul telefonált a ghioroci csendőr-őrsre, jelentvén a fegyver eltűnését: innen pedig

percek alatt megállapították, hogy Haász a fegyverrel, a hétórás vonattal Aradra utazott.

Ezekután minden úgy ment, mint egy nagyszerűen rendezett film-históriában. A ghioroci csendőr-őrs telefonon jelentette az aradi rendőrkvaszturának, hogy Haász nevű szabó töltött fegyverrel utazik a vonaton. A rendőrkvasztura viszont két detektívet küldött ki a ghioroci szabó pontos személyleírásával a villamosvasut végállomásához, akik pontosan le is fogták a meglepett szabómestert. Kihallgatása során előadta, hogy a községi rendőr fegyverét csupán tréfából lopta el, amennyiben meg akarta ijeszteni Aradon lakó feleségét, hogy az asszony térjen hozzá vissza. A rendőrség ezekután kihallgatta Haász különélő feleségét is, akinek vallomásából arra következtetnek, hogy a ghioroci szabómesternek korántsem lehettek olyan tréfás szándékai a fegyverrel, mint ahogyan azt vallotta. A jegyzőkönyvek elkészülte után Haász Jakabot az aradi csendőrség útján őrsről-őrsre kísérték vissza Ghiorocra, ahol őrizetbe vették.

Megállapították, hogy a fegyveres bűntényt ezuttal a hatósági közegek gyors és cél-szerű intézkedései akadályozták meg, filmre-illő tempóval. Haász Jakab most ugyanabban a szobában elmélkedik a sorsa forgandóságáról, — bezárva, — ahonnan töltött fegyverrel a zsebében Arad felé indult, hogy itt esetleg egy véres dráma tettese lehessen. Így mind-össze lopás miatt indul meg ellene az eljárás, — a hatósági közegek ébersége miatt.

Minden eddigi filmoperettet felülmul

A cigánykirály

Főszereplői:

José Mojica,

a remekhangú tenorista, a nők bálványja,

Rosita Moreno,

akinek szépsége és tüneményes hangja bámulatos táncművészetével párosul.

Premierje holnap a CENTRAL-mozgóban.

Az aradi vízművek modern átépítése befejezést nyert

Vegyztiszta, kifogástalan ivóvizet kap a város lakossága. — Dr. Ursu János polgármester nyilatkozata

Hosszu évek tervezgetéseinek vajadásai és előtanulmányai után, az aradvárosi vízművek modernizálásának nagy munkája végre a végleges befejezés felé közeledik. Ez ügyben kedden délelőtt Ursu János dr. delegált polgármester hosszas tanácskozásokat folytatott Tripa Mihály városi gépüzemigazgatóval, aki részletes jelentésben tárta fel a városvezető polgármester előtt a realizált átépítési munkák befejezését. Mindössze még a szűrőkészülékek egyöntetű üzembehelyezésének rövid technikai munkája van hátra. — mon-

dotta a gépüzemigazgató, — hogy aztán márról-holnapra megvalósulhasson az aradvárosi polgárok többévtizedes álma és — vegyileg tiszta, szagtalan és mangántalan viz kezdjen csorogni ivóvíz-vezeteki csapjainkból...

Ursu János dr. a tanácskozások befejezése után, az Aradi Közlöny munkatársának a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— A városi vízművek modernizálásának nagy munkája végre befejezést nyert. A vízüzemigazgató ur jelentése nyomán, ma már kétségtelen, hogy ahogy ez a fagyos idő felenged, azonnal beszerelhetjük az új vízszűrőket is és ezzel az egész város lakossága számára mindennap rendszeresen vegyztiszta, kifogástalan ivóvizet adhatnak. Miután Tripa főmérnök ur jelentését meghallgattam, ma már nyugodt lélekkel kijelenthetem magam is, hogy mindössze tíz nap munkájára lesz szükség attól az időtől kezdve, ahogy a fagy felenged, hogy a teljes modernizált vízüzem működésbe lépjen. A kétségkívül nagy munka tehát szerencsés befejezést nyert és a magam részéről csak örömmel adhatok kifejezést, hogy a város jelentékeny anyagi áldozatai nem történtek hiába

A JÓ HASHAJTÓ- NAK A KÖVETKEZŐ TULAJDONSÁGAI VANNAK:

1. radikális és mégis enyhe hatása,
2. a szervezetre nem hat károsan,
3. hosszas használatnál is állandó hatás.

A KOPROL különösen kitűnik fenti három tulajdonsága által. Az emésztési zavarok első jeleinél használja tehát a sok ezerszeresen bevált KOPROL hashajtó csokoládét, amely vértisztítóként is hat. A gyors és biztos hatás kellemesen fogja meglepni.

Utánzatokat — saját érdekében — utasítson határozottan vissza.

KOPROL

Minden darabon rajta van a Koprol név.

Váratlanul meghalt Szántó György író édesapja

Budapestről általános részvényt keltő távirat érkezett ma, amely Szántó Zsigmond dr. aradi ny. középiskolai tanárnak — Szántó György országos híri író, az Aradi Közlöny cikkírója nagy tiszteletben álló édesapjának — váratlan elhunytát jelentette. A hetvenhárom éves Szántó Zsigmond dr. több mint tíz éven át tagja volt az aradi előkelő társadalomnak, amely nagy szeretettel vette körül a kiváló szaktudású, kivételes intelligenciájú régi pedagógust. Az idős urnál az utóbbi hetekben súlyos bántalmak léptek fel és néhány nappal ezelőtt feleségének, fiának és menyének, Brandeisz Henrik leányának kíséretében Budapestre utazott, ahol Illés professzor kisebb műtétet végzett rajta, amely sikerült ugyan, de cukorbaja következtében hirtelen elhunyt.

Öt évig Vágújhelyen működött, majd a lugosi állami gimnáziumhoz helyezték, ahol 28 évig tanított. Tizenkét évvel ezelőtt az aradi Lyceumhoz került és 1929-ben, mint lyceumi tanár ment nyugdíjba. A növendékei nagy szeretettel emlékeznek meg kiváló tanáruk meleg szívére és nagy tudására. Nyugdíjbavonulása után is Aradon maradt, de holttestét nem itt, hanem szülőhelyén, Esztergomban helyezik örök nyugalomra. Halálát ismert aradi családok gyászolják, mert közeli rokonságban áll Juhász Géza dr. ügyvéddel, Pollák Sándor téglagyárossal és Brandeisz földbirtokossal.

Aradvárosi mozik műsora

Central-Mozgó: Ma utoljára: AZ ARANYSZÉP EZEK SZÉP NAPOK. (A kalandorok királynője). Főszerepekben: Brigitte Helm, Gustav Gründgens, Wolfgang Liebeneiner.

Select-Mozgó: JENNIE GERHARDT Theodor Dreisser megilmesített regénye. Egy halálos szerelem története. Főszereplője: SILVIA SIDNEY, a legkedvesebb sztár.

JON: JÓCSAP KISASSZONY. (Die kalte Mamsell). Vigjáték. Főszereplője: Lucie Englisch.

A Simay-fürdő 50 éves jubileuma alkalmából

ezen szelvény felmutatója

január 10-től január 19-ig minden fürdőt féláron vehet igénybe

5044

Romantikus eljegyzés

egy aradi színész nő és az idegenlégió magyar hadnagya között

Jegygyűrűt küldött Afrikából Tompos Ella színésznőnek Zsarnay Gyula legionista hadnagy

A lapokban sokszor olvasni hirdetéseket, melyekben az idegenlégió magyar katonái megértő leányt, vagy asszonyt keresnek, akivel levelezhetnek. A messzi idegenbe szakadt magyarok, akik közül sokan otthon elkövetett kisiklásaikat vezélik le a haláltrejtő afrikai sivatagok valamelyik katonai erődjében, akiket a kalandvágy, vagy megélhetési nehézségek kergettek ki a megszokott környezetből, úgy sóvárognak a magyar betűért, mint a közeli sivatagban eltévedt vándor az oázis után. S vigasztalan sorsukban örömet, a hazatérés reményét találják meg a véletlen játéka folytán szerzett levelezőpartner soraiban. Esztendőök hosszú során át tartanak néha ezek a levelezgetések és vannak esetek, amikor a levelek sorozata — romantikus házassággal végződik. De ilyenek ritkán adódnak elő, mert a körülmények a legtöbb esetben lehetetlenné tesznek minden személyes ismeretséget és egyszerre elmaradnak a levelek: a leány férjhezment, vagy az idegenlégióista valahol halálát lelta a forró sivatagban...

De néha házasságok is születnek a levelekből. S ez a ritka eset következett be egy ismert aradi színésznőnél, aki

néhány nap óta eljegyzett menyasszonya az idegenlégió egyik magyar származású hadnagyának.

Néhány évvel ezelőtt az aradi színház tagja volt Tompos Ella drámai színész nő, aki többéves magyarországi szereplés után most ismét az aradi színházhoz szerződött. Még magyarországi tartózkodása idején, körülbelül két esztendővel ezelőtt a színész nő véletlenül levelezésbe került Zsarnay Gyula magyar származású légionista hadnaggyal, aki Sidi-Bel-Abbasban állomásozott csapatával. Tompos Ella egyik barátja, a budapesti Yost-cég egyik tisztviselője ugyanis apróhirdetés útján levélváltásba került egy altiszttel, aki két évvel ezelőtt, egyik levelében megkérdezte a fiatal hivatalnoknőjét, nincs-e egy jó barátja, akivel barátja, Zsarnay Gyula hadnagy folytathatna levelezést.

A levélben elmondotta az idegenlégióista, hogy örömnapot jelent nekik egy-egy levél, vagy újság megérkezése, napokig tartó beszélgetések témáit merítik a legkisebb eseményekből, csupán azért, mert — otthon történt. A budapesti tisztviselő az ugyanakkor Budapesten szerződésben levő Tompos Ella címét adta meg levelező-partnerének, aki ugyilátszik nyomban továbbadta a címet. Mert két hét múlva levél érkezett Tompos Ellához. Zsarnay Gyula, a Sidi-Bel-Abbasban állomásozó légionista ezred hadnagya írta és arra kérte meg a színésznőt, válaszoljon levelére.

Igy kezdődött. Tompos Ella leveleket írt, újságokat küldött, végül Zsarnay kérésére egyik fényképét is postára adta, mire a fényképek egész sorozata érkezett Sidi-Bel-Abbasból. Zsarnay elmondotta, hogy a háború után családjával Párisba költözött, megszerezték a francia állampolgárságot, majd beállt az idegenlégióba, mert nem tudott megfelelően elhelyezkedni. Azóta tizenkét esztendő telt el, a magyar légionistát az a ritka kitüntetés érte, hogy tisztiskolába küldték és hadnaggyá nevezték ki. Nem akar leszerelni, de magyar feleséget szeretne, olyan asszonyt, aki kész utána menni Afrikába és ott élni az ellenséges érzésű bennszülöttek körében. Néhány hónappal ezelőtt abbamaradt a levelezés. Tompos Ella nem találta semmi értelmét a további összeköttetésnek. A szünet rövid ideig tartott csupán, egy szép napon értesítés érkezett a színésznőhöz, akivel Zsarnay barátja közölte, hogy a hadnagy a bennszülöttekkel folytatott harcban súlyos sebesülést szenvedett és kórházban fekszik. Tompos Ella ekkor levelet írt a hadnagynak, aki nyomban válaszolt, amint sebesülése gyógyulófélben volt. Elmesélte, hogy nyolcvan főnyi legénységgel a sivatagban lovagolt. Teljes csend és nyugalom uralkodott a környéken, úgy, hogy meglepetésszerű esemény volt, amikor a kis csapatot az arabok megtámadták. Az első sortűznél megfutamodtak az arabok, de több francia katona megsebesült, legsúlyosabban a csapat élén lovalgó Zsarnay.

Tovább folytatódott a levelezés, mind melegebbek, közvetlenebbek lettek a megszólítások és végül oda fejlődtek a dolgok, hogy a hadnagy megkérte Tompos Ella kezét. A színésznő rövid gondolkodás után beleegyezett a házasságba és így jött létre ezer kilométeres távolságban az eljegyzés, melynél a völgy és menyasszony sohasem látta egymást és csak annyit tud egyik a másiktól, amennyit a levelezés során elmondott. Néhány nappal ezelőtt kis csomag érkezett Aradra, Tompos Ella fénylő arany karikagyűrűt kapott,

FIGYELMEZTETÉS!

Az utolsó időkben nagyon megsaporodtak a visszaélések a Gargoyle Mobiloil eladásánál. Ezeknek megakadályoztatása végett tudomására hozzuk, hogy **Aradon** kizárólag

Mobiloil

bejegyzett védjegy

kenőolajat a visszavonásig csak

Kelly Zsigmond-cég

árusit eredeti hordókban és szabadon
Strada Alexandri I. sz. a. üzletében.

A Mobiloilhordók a fentnevezett cégnél le vannak plombálva. Ugyeljen erre a plombára!

A vásárlásnál kérjen mindig Gargoyle Mobiloil-t teljes megnevezésében és pedig: „Mobiloil Arctic“, „Mobiloil AF“, „Mobiloil BB“, stb. és nem pedig „Arctic“, „AF“, „BB“ stb.

Az elárusítójától kérjen mindig egy igazolványt, amelyből meggyőződhet, hogy Gargoyle Mobiloil kenőolajat vásárolt. Hogyha kétkedik az olajnak valódiságáról, úgy küldjön be nekünk 1 kg.-os mintát ingyenes felülvizsgálatra.

Vásároljon saját érdekében Mobiloil-t csakis eredeti csomagolásban legyen ez leplombált kannákban vagy plombált hordókban.

VACUUM OIL

COMPANY S.A.d.R.

Felülvizsgálják a vadászfegyvereket és a fegyverviselési engedélyeket

a megyei prefektúra rendelkezései szerint Aradon és a megyében

Kedden reggel szokatlanul élénk forgalom fejlődött ki az aradmegyei prefektúra adminisztrációs épületrészében. Vállukra vetett vadászfegyverekkel a legismertebb aradi vadászok vonultak fel a megyei prefektúrára, hogy eleget tegyenek Groza János dr. megyei prefektus rendelkezésének, amelyet még hétfőn este adott ki az Aradmegye területén feltalálható vadászfegyverek felülvizsgálására vonatkozólag. A prefektus rendelkezését az esti órákban rendőrök jelentették a megyei prefektúra nyilvántartásában szereplő vadásztársaságok tagjai számára és ez volt a magyarázata annak, hogy már a korareggi órákban fegyveres vadászoktól volt népes a megyei adminisztráció épülete.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa felvilágosítások céljából közvetlenül Groza János dr. megyei prefektushoz fordult, aki az új intézkedésekre vonatkozólag az alábbiakat közölte:

— A vadászfegyverek felülvizsgálása időszakonként történt eddig is s most, hogy utasítottam a rendőrséget az új felülvizsgálás előkészítésére, ez a szokásos ellenőrzés megismétlését jelenti. Minden fegyvertulajdonos, amint különben ezt a rendőrkvészúra rendelete pontosan meg is jelöli, köteles záros határidőn belül fegyverével, valamint fegyvertartási engedélyével és vadásztársasági igazolványával egyetemben a megyei prefektúrán megjelenni, ahol a fegyverét letétbe kell helyezni, mindaddig, míg igazolványainak felülvizsgálása le nem bonyolódik. Ennek megtörténte után természetesen mindazok, akiknek személye, illetve irattai ellen nem merülhet fel semmiféle kifogás, vissza fogják kapni fegyvereiket az igazolványaikkal egyetemben. A rendelet ellen vétők súlyos büntetésben részesülnek.

zeli jöveteléről és a jövődő boldogságáról... Tompos Ella, aki ezuttal ötödször próbálja meg a házasságot, — miután előző négy férjétől elvált — várakozással tekint az új völgyény érkezése elé. A színész nő, aki személyes ismeretség után kötötte meg előző négy házasságát, most abban reménykedik, hogy ötödszörre — látatlanban — jobban fog sikerülni... Talán neki lesz igaza...

benne az eljegyzés dátumával: 1933. karácsonya. Az ugyanakkor érkezett levélben pedig Zsarnay hadnagy közli, hogy január 19-ikén utazik csapatával új marokkói állomáshelyére és

ez év tavaszán kiveszi szabadságát és Aradra jön, hogy személyesen megismerje és magával vigye menyasszonyát Afrikába.

A harminckilenc éves, feltűnően magas termetű, vállas, délceg katonatiszt ábrándos sorokat ír kö-

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Verseny Románia és Franciaország petroleumkereskedelme között az iraki kincsesbányák kitermelése miatt

Leszállítják a kőolajtermékek fogyasztási adóját

Románia legnagyobb nemzeti kincsenek, a petroleumnak és melléktermékeinek értékesítése a legutóbbi hónapokban jelentékeny nehézségekbe ütközött és ezek az akadályok a mai Bucurestiből érkezett jelentés szerint most növekednek, amelyek a közönség előtt eddig ismeretlen iraki petroleum-kincsesbányák kihasználásával függnek össze.

— A nemzetközi óriási kereskedelmi harc — közölte velünk egy beavatott forrás — az utóbbi években Anglia javára dönt el és neki jutottak a kisázsiai iraki petróleumforrások. Az angol ipar és kereskedelem kitűnően kamatoztatta az iraki kincset, amelyet azonban most megzavart a franciák ügyes előretörése. Franciaország legnagyobb pénzcsoportjai minden összeköttetésüket kihasználták, hogy szintén részt kapjanak az iraki petróleumból és fáradozásukat siker koronázta. Angliától ugyanis sikerült elvenni az iraki petróleumforrások ki-

használási jogának 25 százalékát és már komoly előkészületeket tesznek a kőolajnak Franciaországba való szállítására. Ez újból csökkenteni fogja a romániai petróleumkivitel, amely az amerikai olcsó árak miatt folyton lanyhul. Mi ugyanis sok petroleumot exportálunk Franciaországba és Angliába, de az iraki francia verseny miatt ez most számottevően lepad. 1932-ben a romániai forrásokból 7 millió 366 ezer tonna petroleumot termeltek és a kincstárnak egy milliárd 100 millió lej illetékbévétele volt a petroleum után. A belföldi vállalatok egységes alacsony taksa megállapítását kérték a benzin és petroleum után. Beavatott források szerint az új pénzügyminiszter teljesíti a vállalatok kérését és létrehozza az egységes alacsony illetékbázist, sőt a külföldre szállított petroleumtermékek után illetékvisszatérítést is kiállításba helyezett. Az eddigi fogyasztási adót termelési adóvá fogják átalakítani, természetesen leszállított kulcs alapján.

Borexportra készül Aradhegyalja

A földművelésügyi miniszterium az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához. — Felhívás az aradi és az aradmegyei borkereskedőkhöz és szőlőtermelőkhöz

Nagyfontosságú, Aradhegyalját, valamint a megye borkereskedelmét közelről érdeklő távirat érkezett ma délután az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához. A táviratot a földművelésügyi miniszterium küldte és abban felszólítja a kamarát, hogy haladéktalanul, vagyis még holnap, szerdán táviratilag közölje a miniszteriummal, hogy Aradmegyében exportcélokra milyen mennyiségű és minőségű bor áll rendelkezésre.

A földművelésügyi miniszterium egyben arra is kérte a kamarát, hogy abban az esetben, ha egyes termelők, vagy kereskedők nagyobb mennyiségű és elsőrangú minőségű borral rendelkeznek, akkor ezek nevét, valamint a rendelkezésre álló mennyiséget is haladéktalanul közölje a miniszterium illetékes ügyosztályával.

A távirat minden valószínűség szerint készül, vagy folyamatban lévő kereskedelmi tárgyalásokkal áll összefüggésben, amelyek Románia és így Aradmegye részére is nagyobb arányú bor-exportot biztosítanak. A földművelésügyi miniszterium érdeklődése annál nagyobb jelentőséggel bír, mert évek óta ez az első eset, hogy az illetékes kormánytényezők is sulyt helyeznek az aradhegyaljai bor elhelyezésére és külföldi piacokat igyekeznek biztosítani az aradmegyei bor számára. A távirattal kapcsolatban beszélgetést folytattunk Pacuraru Brutus kereskedelmi és iparkamarai főtitkárral, aki a következőket jelentette ki:

— A táviratot Teodorescu miniszteri vezérigazgató írta alá, aki jól ismeri az aradi borvidék helyzetét és Aradhegyalja érdekeit. Románia borexportja eddig Csehszlovákia és Lengyelország felé irányult, az utóbbi időben azonban itt is csak jelentéktelen mennyiségeket tudunk elhelyezni.

Aradhegyalja exportja pedig az utóbbi időben szinte teljesen megszűnt. Lengyelország legutóbb magas beviteli vámot vetett ki a borra. Csehszlovákia pedig a maga szempontjából rendkívül előnyös szerződéseket kötött Olaszországgal és Franciaországgal és onnan szerzi be borszükségletét. Ausztria sem jelentékeny tényező már a borexport szempontjából. Nézetem szerint

a földművelésügyi miniszterium minden biztonnyal Németországba vagy Amerikába irányuló borexportot készít elő.

Ebben az esetben Aradmegyéből előreláthatólag nagymennyiségű bor kerül kivitelre. A kamara tehát éppen ezért felszólítja az összes aradi és aradmegyei borkereskedőket és szőlő-termelőket, hogy haladéktalanul jelentsék be rendelkezésre álló bormennyiségüket, valamint annak minőségét.

Erőteljes országos akció az autóbehozatal megkönnyítése végett

A kincstárnak évente kilencvenezer lej haszna van minden nagy autó után

A haladó belföldi autókereskedelem és autóforgalom fellendítése érdekében erőteljes akció indult meg Romániában és az utóbbi napokban számos kereskedelmi, ipari, forgalmi érdekképviselő felterjesztést intézett az illetékes fórumokhoz az autó behozatalának megkönnyítése végett.

— A gépjárművek már régóta nem tekinthetők luxus szórakozási eszközöknek, hanem igen fontos forgalmi tényezők — mondta informátorunk — tehát elő kell segíteni azoknak terjesztését. Romániának nincs említésreméltó

Tegyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított

Germandrée

szappannal

= Pénzt, érmeket, okleveleket osztanak ki az aradi konyhaművészeti kiállításon. Mint szombati számunkban megírtuk, szokatlanul érdekesnek ígérkező kiállítás lesz e hó 21., 22. és 23-ikán az aradi Iparos Otthonban, ahol az aradi vendéglősök szindikátusa konyhaművészeti kiállítást rendez és máris minden előkészületet megtett, hogy az méltó legyen a magas színvonalon álló aradi vendéglős, cukrász, hentes és sütőiparhoz, valamint az aradkörnyéki szőlészeti kulturához. A három napos kiállítás sikere érdekében, az említett szindikátuson kívül, az aradmegyei prefektúra, az aradi Kereskedelmi Kamara és Arad város vezetősége is megértően fáradozik, aminek kétségtelenül meg is lesz az üdvös eredménye. Az ambíció fokozása érdekében az aradi kamara tegnap feliratot intézett a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének bucuresti-i elnökségéhez, amelyet arra kért, hogy vállalja el a kiállítás fővédnökségét, egyben pedig kiállítási érme, oklevelek, sőt pénzbeli díjak kiosztására is tett előterjesztést. A kamara azt javasolta, hogy a mesterek dicséret jutalmazásán kívül, a legkiválóbb alkalmazottak: a szakácsok, a cukrászsegédek, az éttermi kiszolgálók és hasonlóak, pénzbeli jutalomban is részesüljenek munkásságukért. Minden órában várják a bucuresti-i Szövetség választát, amely bizonyára kedvező lesz.

BERLITZ-NYELVTANOK

minden nyelven SÁNDOR FERENCNÉL.

= A „Consum“ új száma a tragikusán elhunyt I. G. Duca volt miniszterelnök emlékére „Tanulságok a múltból, feladatok a jövőre“ cím alatt két vezércikkben megállapítja, hogy az új kormányhatározott külpolitikai orientáció mellett biztosítania kell a beipolitikai élet stabilitását, tervszerűséget kell teremtenie az ország gazdasági életének irányításában és helyre kell állítania a szociális egyensúlyt. Új cégek és cégváltások, közszállítások és árlejtések, fizetésképtelenségek első forrásból olvashatók a „Consum“-ban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Postafiók 127.

Pénteken lesz Aradon, a téli színházban az első nagy nemzetközi box mérkőzés.

Résztvesznek: Énekes István, Magyarország boxoló világbajnoka, továbbá Erős Béla, Farkas Sándor és Nagy Ferenc többszörös magyar bajnokok valamint

Erdély és Bánát legjobb ökölvívói.

Két és félórás műsor!

Jegyek 20-90 lejig előjegyezhetők FISCHER M. üzletében (Fehér Kereszt). Az első ökölvívó viadal, amely megismerteti az aradi közönséget a boxolás szépségeivel és izgalmával.

autógyáripára, ezért a külföldi behozatalt könnyebbé kell tenni. Ne csak azt nézzék, hogy bizonyos mennyiségű deviza megy ki a gépjárművek ellenében az országból, hanem azt, hogy az államkincstárnak is igen jelentékeny bevétele van a forgalombakerülő autók, különösen a külföldi gépjárművek után. Például kevesen tudják, hogy minden jól futó külföldi kocsi az első évben 32.100 lej hasznot hoz a kincstárnak az alábbi pontos adatok szerint:

— Behozatali vám 5000 lej, luxusvám 25 ezer lej, utadó és működési engedély 2100 lej, tehát ez már maga 32.100 lej. Az utadó évenként átlag 6000 lej. Ha a kocsi évenként harmincezer kilométert fut, akkor hatezer kiló benzint használ el, aminek fogyasztási adója harminchat ezer lej. Egy garnitúra kaucsuk behozatali váma 7500 lej, olajfogyasztási illetéke évente 3400 lej, összesen tehát 53 ezer lej. Egy gépkocsi után ennyi bevétele van az államnak. De ezeken kívül még városi és egyéb taksát is fizetni kell és figyelembe veendő az a rendkívül fontos szempont, hogy a belföldi iparnak és kereskedelemnek is számottevő haszna van a gépjárművek révén, mert azoknak kezelése, fenntartása, állandó javítása sok munkát és anyagot igényel, ami nagy kiadást jelent. A kereskedelem és ipar képviselői feltétlenül számítanak arra, hogy intervenciójuk sikeres lesz és legközelebb megkönnyítik az autók behozatalt.

